

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

ઈન્દિરા જયસિંગ

વિરુદ્ધ

સામાન્ય નોંધણી, ભારતની સર્વોચ્ચ અદાલત અને અન્ય

મે ૯, ૨૦૦૩

[ન્યાયમૂર્તિ એસ રાજેન્દ્ર બાબુ અને ન્યાયમૂર્તિ જી.પી. માથુર]

ન્યાયતંત્ર:

ન્યાયાધીશો તપાસ અધિનિયમ, ૧૯૬૮/ભારતનું બંધારણ, ૧૯૫૦-

કલમ ૩૨, ૧૨૪ અને ૨૧૭-એક ઘટનામાં કર્ણાટક હાઈકોર્ટના અમુક વર્તમાન

ન્યાયાધીશોની સંડોવણીનો દાવો-ન્યાયાધીશોની સમિતિનું બંધારણ-તેના અહેવાલને જાહેર કરવામાં આવ્યો નથી-કલમ ૩૨ હેઠળ રીટ અરજી-અહેવાલના પ્રકાશન અને સ્વતંત્ર તપાસ એજન્સી દ્વારા તપાસ માટે નિર્દેશ માટે દાવો:ભારતના મુખ્ય ન્યાયાધીશને આદેશિત તપાસ અને અહેવાલ ગુપ્ત અને વિવેકપૂર્ણ હોવાથી તે માત્ર તેમની માહિતીના હેતુ માટે છે અને અન્ય કોઈ વ્યક્તિને જાહેર કરવા માટે નથી-તેથી આવા નિર્દેશ/અથવા સ્વતંત્ર એજન્સી દ્વારા અહેવાલ અને તપાસના પ્રકાશનને મંજૂરી આપી શકાતી નથી - યોગ્ય માર્ગ એ છે કે કલમ ૧૨૪ અથવા ૨૧૭ નો ઉપયોગ કરવો.

એવો આક્ષેપ કરવામાં આવે છે કે કર્ણાટક હાઈકોર્ટના અમુક વર્તમાન ન્યાયાધીશો કેટલીક ઘટનાઓમાં સામેલ હતા.બે મુખ્ય ન્યાયાધીશો અને એક ન્યાયાધીશની બનેલી સમિતિની રચના કરવામાં આવી હતી.તેનો અહેવાલ ભારતના મુખ્ય ન્યાયાધીશને આપવામાં આવ્યો હતો, પરંતુ તે પ્રકાશિત કરવામાં આવ્યો ન હતો.તેથી વર્તમાન રિટ અરજી.

અરજદારે દલીલ કરી હતી કે સમિતિ દ્વારા બનાવવામાં આવેલ તપાસ અહેવાલ પ્રકાશિત કરવામાં આવે અને સંપૂર્ણ તપાસ કરવા માટે નિપુણતા ધરાવતી વ્યાવસાયિક અને સ્વતંત્ર તપાસ એજન્સીને ઉપરોક્ત ઘટનાની તપાસ કરવા અને આ અદાલતમાં અહેવાલ રજૂ કરવા નિર્દેશ આપવામાં આવે.

રિટ પિટિશનને ફગાવી દેતા કોર્ટે

ઠરાવ્યું:૧.૧.ન્યાયાધીશો (તપાસ) અધિનિયમ, ૧૯૬૮ ન્યાયિક આચરણના આક્ષેપોની તપાસ કરવાની રીત પૂરી પાડવા માટે ઘડવામાં આવ્યો છે.બંધારણ હેઠળ અથવા અધિનિયમ હેઠળ અન્ય કોઈ શિસ્તની તપાસની કલ્પના કરવામાં આવી નથી અથવા તેના પર વિચાર કરવામાં આવ્યો નથી. આ ખામીને કારણે, મુખ્ય ન્યાયમૂર્તિઓ અથવા ઉચ્ચ ન્યાયાલયના ન્યાયાધીશો વિરુદ્ધ ફરિયાદના કિસ્સામાં ભારતના મુખ્ય ન્યાયાધીશને અહેવાલ આપવા માટે ન્યાયાધીશોના સાથીદારો દ્વારા તપાસ કરવા માટે આંતરિક પ્રક્રિયા અપનાવવામાં આવી છે જેથી ફરિયાદમાં કરવામાં આવેલા આરોપનું સત્ય જાણી શકાય અને તે કે, આંતરિક તપાસ માત્ર તેમની માહિતી અને સંતોષના હેતુ માટે છે.આવી તપાસ પર કરવામાં આવેલા અહેવાલને જો પ્રચાર આપવામાં આવે તો તે સંસ્થા માટે સારા કરતાં વધુ નુકસાન તરફ દોરી જશે, જેમ કે ન્યાયાધીશો કરશે.મહાભિયોગ તરફ દોરી જતી તપાસનો સામનો કરવાનું પસંદ કરે છે.આવા કિસ્સામાં સંબંધિત પક્ષો માટે એકમાત્ર રસ્તો ખુલ્લો છે જો તેમની પાસે સામગ્રી હોય તો બંધારણની કલમ ૧૨૪ અથવા કલમ ૨૧૭ ની જોગવાઈઓનો ઉપયોગ કરવો.અહેવાલ બહાર પાડવા માટે રાહત અથવા નિર્દેશ માટે આ અદાલતનો સંપર્ક કરવો અરજદાર માટે યોગ્ય નથી.તે પ્રકૃતિમાં સંપૂર્ણપણે પ્રારંભિક છે,

કામચલાઉ છે અને અંતિમ નથી.જો ભારતના મુખ્ય ન્યાયાધીશને સંતોષ થાય કે આ મામલે આગળ કોઈ કાર્યવાહીની જરૂર નથી, તો કાર્યવાહી બંધ થઈ જાય છે.જો ઘરની અંદરની પ્રક્રિયામાં સૂચવ્યા મુજબ કોઈ વધુ કાર્યવાહી કરવાની હોય, તો ભારતના મુખ્ય ન્યાયાધીશ તેમને યોગ્ય લાગે તેટલું વધુ પગલાં લઈ શકે છે.તેથી, અદાલતોના પદાનુક્રમમાં, સુપ્રીમ કોર્ટનું હાઈકોર્ટના ન્યાયાધીશો પર કોઈ શિસ્ત નિયંત્રણ નથી, ભારતના મુખ્ય ન્યાયાધીશનું કોઈપણ ન્યાયાધીશો પર કોઈ શિસ્ત નિયંત્રણ નથી.કાયદામાં આ સ્થિતિ ખૂબ જ સ્પષ્ટ છે.આમ, એકમાત્ર સ્ત્રોત અથવા સત્તા કે જેના દ્વારા ભારતના મુખ્ય ન્યાયાધીશ તપાસની આ શક્તિનો ઉપયોગ કરી શકે છે તે નૈતિક અથવા નૈતિક છે અને કોઈ પણ કાયદા હેઠળ સત્તાઓનો ઉપયોગ નથી.આથી, આવી સત્તાનો ઉપયોગ તેને અપાયેલા અહેવાલને જાહેર કરવા માટે રિટ પિટિશનનો વિષય બનાવી શકાતો નથી.[૧૧૧-ઈ-એચ; ૧૧૨-બી-સી]

૧.૨.માહિતીની સ્વતંત્રતા અધિનિયમ, ૨૦૦૨ પણ સંપૂર્ણ શબ્દોમાં એમ નથી કહેતો કે કોઈપણ હેતુ માટે કોઈપણ સ્તરે એકત્રિત કરવામાં આવેલી માહિતી જાહેર જનતા સમક્ષ જાહેર કરવામાં આવશે.તપાસનો આદેશ આપવામાં આવ્યો હતો અને ભારતના મુખ્ય ન્યાયાધીશને આપવામાં આવેલ અહેવાલ ગુપ્ત અને વિવેકપૂર્ણ હોવાથી તે માત્ર તેમની માહિતીના હેતુ માટે છે અને અન્ય કોઈ વ્યક્તિને જાહેર કરવાના હેતુ માટે નથી.તેથી, ઉપરોક્ત અહેવાલ બહાર પાડવાના

નિર્દેશ માટેની રજૂઆતને મર્યાદિત રીતે નકારી કાઢવામાં આવે છે.[૧૧૨-એફ, જી, એચ; ૧૧૩-એ]

૧.૩.ભારતના તત્કાલીન મુખ્ય ન્યાયાધીશે ન્યાયમૂર્તિ વી. રામાસ્વામી પાસેથી કામ પાછું ખેંચતી વખતે આપેલા નિવેદન સાથે કોઈ સમાંતર અથવા સામ્યતા ખેંચી શકાતી નથી, જ્યાં સમિતિનો અહેવાલ જાહેર કરવામાં આવ્યો હતો.પ્રથમ સ્થાને, તે કેસમાં મુખ્ય ન્યાયાધીશે એકતરફી રીતે ન્યાયમૂર્તિ વી. રામાસ્વામી પાસેથી કામ પાછું ખેંચી લીધું હતું.તે તેમનો પોતાનો નિર્ણય હતો અને કદાચ લોકોને જણાવવા માટે કે તેઓ શું કરી રહ્યા હતા તેમણે આ નિવેદન આપ્યું હતું.ફરીથી કામ પાછું ખેંચી લીધા પછી પણ જ્યારે ન્યાયાધીશોના અહેવાલ અનુસાર કામ ફરીથી સોંપવું જરૂરી બન્યું, ત્યારે તેમને યોગ્ય લાગ્યું કે અહેવાલ જાહેર થવો જોઈએ.એક વાત ધ્યાનમાં રાખવી જોઈએ કે આમાંથી કોઈ પણ ઘટનામાં ન્યાયમૂર્તિ વી. રામાસ્વામીએ આ આધાર પર ભાગ લીધો ન હતો કે બંધારણની કલમ ૧૨૪ હેઠળ તેમની સામે કાર્યવાહી કરવાની એકમાત્ર રીત છે.[૧૧૩-બી, સી, ડી]

૧.૪.કથિત ઘટનાની તપાસ કરવા માટે કોઈપણ વ્યાવસાયિક અને સ્વતંત્ર તપાસ એજન્સીને નિર્દેશ આપવાનો દાવો સ્વીકારી શકાતો નથી કારણ કે

અરજદાર માટે બંધારણની કલમ ૨૧૭ હેઠળ સંબંધિત અધિકારીઓનો સંપર્ક કરવાનો યોગ્ય માર્ગ હશે.[૧૧૩-ઈ]

૧.૫ જો અરજદાર સાબિત કરી શકે કે અરજી દરમિયાન ઉલ્લેખિત કોઈપણ ન્યાયાધીશો દ્વારા કોઈ ફોજદારી ગુનો કરવામાં આવ્યો છે, તો કાયદાની જરૂરિયાતોનું પાલન કરીને કાર્યવાહી કરવા માટે સક્ષમ અધિકારી સમક્ષ યોગ્ય ફરિયાદ દાખલ કરી શકાય છે.આ અદાલતને આ મામલે આવો કોઈ નિર્દેશ આપવાની ભાગ્યે જ જરૂર છે.

[૧૧૩-એફ]

એસ. પી. ગુપ્તા વિરુદ્ધ યુનિયન ઓફ ઈન્ડિયા, [૧૯૮૧] પૂરક એસ. સી. સી. ૮૭; યુપી રાજ્ય વિરુદ્ધ રાજ નારાયણ અને અન્ય, [૧૯૭૫] ૪ એસ. સી. સી. ૪૨૮; યુનિયન ઓફ ઈન્ડિયા વિરુદ્ધ પીપલ્સ યુનિયન ફોર સિવિલ લિબર્ટીઝ (પી. યુ. સી. એલ.) અને અન્ય, [૨૦૦૨] ૫ એસ. સી. સી. ૨૯૫; સચિવ, માહિતી અને પ્રસારણ મંત્રાલય, ભારત સરકાર અને અન્ય વિરુદ્ધ ક્રિકેટ એસોસિએશન ઓફ બંગાળ અને અન્ય, [૧૯૯૫] ૨ એસ. સી. સી. ૧૬૧ અને પીપલ્સ યુનિયન ફોર સિવિલ લિબર્ટીઝ (પી. યુ. સી. એલ.) અને અન્ય વિરુદ્ધ યુનિયન ઓફ ઈન્ડિયા અને અન્ય, જે. ટી. (૨૦૦૩) ૨ એસસી ૫૨૮, નો ઉલ્લેખ કરવામાં આવ્યો છે.

દીવાની મૂળ અધિકારક્ષેત્ર :લેખિત અરજી (સી) નંબર ૨૧૮/૨૦૦૩.

(ભારતના બંધારણની કલમ ૩૨ હેઠળ.)

અરજદાર માટે શાંતિ ભૂષણ અને સુશ્રી કામિની જયસ્વાલ.

અદાલતનો ચુકાદો આમના દ્વારા આપવામાં આવ્યો હતો

જસ્ટિસ રાજેન્દ્ર બાબુ.આ અદાલતમાં પ્રેક્ટિસ કરતા એક વરિષ્ઠ વકીલે આ અરજી જાહેર હિતમાં ભારતના બંધારણની કલમ ૩૨ હેઠળ દાખલ કરી છે, મુખ્યત્વે બે મુખ્ય ન્યાયાધીશો અને વિવિધ ઉચ્ચ અદાલતોના ન્યાયાધીશની બનેલી સમિતિ દ્વારા અમુક ઘટનાઓમાં કર્ણાટક ઉચ્ચ ન્યાયાલયના વર્તમાન ન્યાયાધીશોની કથિત સંડોવણીના કેટલાક આક્ષેપોના સંદર્ભમાં કરવામાં આવેલા તપાસ અહેવાલના પ્રકાશન માટે અને ઉપરોક્ત ઘટનાની સંપૂર્ણ તપાસ કરવા અને આ અદાલતમાં તે અંગે અહેવાલ રજૂ કરવા માટે નિપુણતા ધરાવતી કોઈપણ વ્યાવસાયિક અને સ્વતંત્ર તપાસ એજન્સીને નિર્દેશ આપવા માટે.

ડિસેમ્બર ૧૯૯૯માં યોજાયેલી મુખ્ય ન્યાયાધીશોની પરિષદમાં, ન્યાયાધીશો દ્વારા સંપત્તિઓની ઘોષણા ઉપરાંત આચાર સંહિતાના ભાગ રૂપે ૧૬ કલમો બનાવવામાં આવી હતી અને કોઈપણ ન્યાયાધીશ સામે કોઈ ફરિયાદની સ્થિતિમાં આંતરિક પ્રક્રિયા સૂચવવામાં આવી હતી.જોકે, આ માર્ગદર્શિકાઓ માટેની મંજૂરી ગેરહાજર છે.આપણી બંધારણીય યોજનામાં ભારતના મુખ્ય ન્યાયાધીશને વ્યક્તિગત અથવા ન્યાયિક આચરણના સંદર્ભમાં કનિષ્ઠ ન્યાયાધીશો પર કોઈ નિયંત્રણ સોંપવું શક્ય નથી.આચાર સંહિતાના કોઈપણ નિયમના ભંગના કિસ્સામાં, મુખ્ય ન્યાયાધીશ એવા ચોક્કસ ન્યાયાધીશ સમક્ષ કેસ પોસ્ટ ન કરવાનું પસંદ કરી શકે છે જેની સામે સ્વીકાર્ય આરોપો હોય.તે નિર્ણયની આ આધાર પર ટીકા કરવી શક્ય છે કે કોઈ તપાસ કરવામાં આવી ન હતી અને સંબંધિત ન્યાયાધીશને પોતાનો ખુલાસો આપવાની કોઈ તક મળી ન હતી, ખાસ કરીને જ્યારે મુખ્ય ન્યાયાધીશને ન્યાયાધીશની વર્તણૂક વિશે નિર્ણય લેવાની કોઈ સત્તા નથી.આચાર સંહિતાને લાગુ કરવા માટે કોઈ પૂરતી પદ્ધતિ અથવા મશીનરી નથી.કલમ ૧૨૪ આ અદાલતના ન્યાયાધીશોની નિમણૂક અને તેમને દૂર કરવાની પણ જોગવાઈ કરે છે.તેવી જ રીતે, કલમ ૨૧૭ ઉચ્ચ ન્યાયાલયના ન્યાયાધીશોની નિમણૂક અને તેમને દૂર કરવા સાથે સંબંધિત છે.૧૯૬૮ના ન્યાયાધીશોની તપાસ અધિનિયમમાં ન્યાયાધીશના ગેરવર્તણૂક અથવા અસમર્થતાની તપાસ માટે જોગવાઈઓ કરવામાં આવી છે.એ નોંધવું જોઈએ કે ઉચ્ચ અદાલતોના ન્યાયાધીશો ખૂબ ઊંચા હોદ્દાઓ પર હોવાથી, અન્ય

તમામ કર્મચારીઓના કિસ્સામાં જે શિસ્તની કાર્યવાહી અસ્તિત્વમાં છે તેના વિશે વિચાર કરી શકાતો નથી.

અરજદાર દ્વારા ઉદ્દેખિત સમિતિની રચના ઈન-હાઉસ પ્રક્રિયાના ભાગ રૂપે કરવામાં આવી હોવાનું કહેવાય છે.ભારતના બંધારણના અનુચ્છેદ ૧૨૪ અને ૨૧૭ માં જોગવાઈ મુજબ, ગૃહના બહુમતી અને ઓછામાં ઓછા ૨/૩ ભાગના હાજર અને મતદાન દ્વારા મહાભિયોગ સિવાય ન્યાયાધીશને તેમના પદ પરથી દૂર કરી શકાતા નથી.ન્યાયાધીશો (તપાસ) અધિનિયમ, ૧૯૬૮ ઓછામાં ઓછા ૧૦૦ લોકસભા સભ્યો અથવા ૫૦ રાજ્યસભાના સભ્યો દ્વારા પ્રાયોજિત મહાભિયોગ પ્રસ્તાવ પર ન્યાયિક આચરણના આરોપોની તપાસ કરવાની રીત પૂરી પાડવા માટે ઘડવામાં આવ્યો છે.સંબંધિત ગૃહના પ્રમુખ અધિકારીને તેમાં સૂચિબદ્ધ ત્રણ વ્યક્તિઓની બનેલી સમિતિની રચના કરવાની સત્તા છે.બંધારણ હેઠળ કે કાયદા હેઠળ અન્ય કોઈ શિસ્તબદ્ધ તપાસની કલ્પના કે વિચારણા કરવામાં આવી નથી. આ ખામીને કારણે, ન્યાયાધીશોના સાથીદારો દ્વારા ઉચ્ચ ન્યાયાલયના મુખ્ય ન્યાયાધીશો અથવા ન્યાયાધીશો વિરુદ્ધ ફરિયાદના કિસ્સામાં માનનીય મુખ્ય ન્યાયાધીશને રિપોર્ટ કરવા માટે આંતરિક પ્રક્રિયા અપનાવવામાં આવી છે જેથી ફરિયાદમાં કરવામાં આવેલા આરોપની સત્યતા શોધી શકાય અને આંતરિક તપાસ તેમની પોતાની માહિતી અને સંતોષના હેતુ માટે હોય.આવી તપાસ પર બનાવેલા અહેવાલને જો પ્રસિદ્ધિ આપવામાં આવે તો

તે સંસ્થાને ફાયદા કરતાં વધુ નુકસાન પહોંચાડશે કારણ કે ન્યાયાધીશો મહાભિયોગ તરફ દોરી જતી તપાસનો સામનો કરવાનું પસંદ કરશે.આવી તપાસ પર બનાવેલા અહેવાલને જો પ્રસિદ્ધિ આપવામાં આવે તો તે સંસ્થાને ફાયદા કરતાં વધુ નુકસાન પહોંચાડશે કારણ કે ન્યાયાધીશો મહાભિયોગ તરફ દોરી જતી તપાસનો સામનો કરવાનું પસંદ કરશે.અરજદારે રિપોર્ટ જાહેર કરવા માટે રાહત અથવા નિર્દેશ માટે આ કોર્ટનો સંપર્ક કરવો યોગ્ય નથી, કારણ કે ભારતના મુખ્ય ન્યાયાધીશો જે કર્યું છે તે ફક્ત આરોપીઓ વિશે પીઅર જજો પાસેથી માહિતી મેળવવા માટે છે અને ભારતના મુખ્ય ન્યાયાધીશને આપવામાં આવેલ રિપોર્ટ સંપૂર્ણપણે ગુપ્ત છે.આ અહેવાલ ફક્ત ભારતના મુખ્ય ન્યાયાધીશને સંતોષ આપવા માટે છે કે આવો અહેવાલ બનાવવામાં આવ્યો છે.તે સંપૂર્ણપણે પ્રારંભિક સ્વભાવનું છે, તદ્દર્થ અને અંતિમ નથી.જો ભારતના મુખ્ય ન્યાયાધીશને સંતોષ થાય કે આ મામલે આગળ કોઈ કાર્યવાહીની જરૂર નથી, તો કાર્યવાહી બંધ થઈ જાય છે.જો ગૃહની પ્રક્રિયામાં સૂચવ્યા મુજબ કોઈ વધુ કાર્યવાહી કરવાની હોય, તો ભારતના મુખ્ય ન્યાયાધીશ તેમને યોગ્ય લાગે તેવાં વધુ પગલાં લઈ શકે છે.તેથી, અદાલતોના પદાનુક્રમમાં, સુપ્રીમ કોર્ટનું હાઈકોર્ટના ન્યાયાધીશો પર કોઈ શિસ્ત નિયંત્રણ નથી, ભારતના મુખ્ય ન્યાયાધીશનું કોઈપણ ન્યાયાધીશો પર કોઈ શિસ્ત નિયંત્રણ નથી.કાયદામાં આ સ્થિતિ ખૂબ જ સ્પષ્ટ છે.આમ, એકમાત્ર સ્રોત અથવા સત્તા કે જેના દ્વારા ભારતના મુખ્ય ન્યાયાધીશ તપાસની આ શક્તિનો ઉપયોગ કરી શકે છે તે નૈતિક અથવા નૈતિક છે અને કોઈ પણ કાયદા

હેઠળ સત્તાઓનો ઉપયોગ નથી.નૈતિક સત્તાના આધારે ભારતના મુખ્ય ન્યાયાધીશની આવી સત્તાનો ઉપયોગ તેમને અપાયેલા અહેવાલને જાહેર કરવા માટે રિટ પિટિશનનો વિષય બનાવી શકાતો નથી.

એસ. પી. ગુપ્તા વિરુદ્ધ ભારત સંઘ અને અન્ય, ૧૯૮૧ (પૂરક) એસ. સી. સી. ૮૭, યુપી રાજ્ય વિરુદ્ધ રાજ નારાયણ અને અન્ય, ૧૯૭૫ (૪) એસ. સી. સી. ૪૨૮, યુનિયન ઓફ ઇન્ડિયા વિરુદ્ધ પીપલ્સ યુનિયન ફોર સિવિલ લિબર્ટીઝ (પી. યુ. સી. એલ.) અને અન્ય ૨૦૦૨ (૫) એસ. સી. સી. ૨૯૫, સચિવ, માહિતી અને પ્રસારણ મંત્રાલય, ભારત સરકાર અને અન્ય વિરુદ્ધ બંગાળ ક્રિકેટ સંગઠન, ૧૯૯૫ (૨) એસ. સી. સી. ૧૬૧ માં આ અદાલતના નિર્ણયો પર ભારે નિર્ભરતા મૂકવામાં આવી છે.આ નિર્ણયોમાં જણાવેલા સિદ્ધાંતો પર આ અદાલત દ્વારા પીપલ્સ યુનિયન ફોર સિવિલ લિબર્ટીઝ (પીયુસીએલ) અને અન્ય વિરુદ્ધ યુનિયન ઓફ ઇન્ડિયા અને અન્ય, જેટી ૨૦૦૩ (૨) એસસી ૫૨૮ માં પુનર્વિચાર કરવામાં આવ્યો છે.એ વાતમાં કોઈ શંકા નથી કે લોકશાહી માળખામાં નાગરિકોને માહિતીનો મુક્ત પ્રવાહ યોગ્ય કામગીરી માટે જરૂરી છે, ખાસ કરીને જાહેર રેકૉર્ડનો ભાગ બનેલી બાબતોમાં.અરજદારના વિદ્વાન વકીલ દ્વારા લેવામાં આવેલા નિર્ણયો એવું પણ નથી કહેતા કે માહિતીનો અધિકાર નિરપેક્ષ છે.એવા ઘણા ક્ષેત્રો છે જ્યાં આવી માહિતી આપવાની જરૂર નથી.માહિતીની સ્વતંત્રતા અધિનિયમ, ૨૦૦૨, જેનો પણ અરજદારના વિદ્વાન

વકીલ દ્વારા સંદર્ભ આપવામાં આવ્યો છે, તે પણ સંપૂર્ણ શબ્દોમાં નથી કહેતો કે કોઈપણ હેતુ માટે કોઈપણ સ્તરે એકત્રિત કરવામાં આવેલી માહિતી જાહેર કરવામાં આવશે.ભારતના મુખ્ય ન્યાયાધીશને ગુપ્ત અને ગુપ્ત રીતે આપવામાં આવેલી તપાસ અને રિપોર્ટ ફક્ત તેમની માહિતીના હેતુ માટે છે, અન્ય કોઈ વ્યક્તિને જાહેર કરવાના હેતુ માટે નહીં.ઉપરોક્ત નિર્ણયોમાં જણાવેલા સિદ્ધાંતો અલગ સંદર્ભમાં છે અને તે સિદ્ધાંતોને આ પ્રકારના કિસ્સામાં લાગુ કરી શકાતા નથી, જે અપવાદરૂપ શ્રેણીના છે.તેથી, શ્રી શાંતિ ભૂષણ દ્વારા અરજદાર વતી ઉપરોક્ત અહેવાલ બહાર પાડવાના નિર્દેશ માટે રજૂ કરવામાં આવેલી પ્રથમ દલીલને મર્યાદિત રીતે નકારી કાઢવી પડી છે.

શ્રી શાંતિ ભૂષણ દ્વારા ભારતના ભૂતપૂર્વ મુખ્ય ન્યાયાધીશ, માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી સબ્યસાચી મુખર્જી દ્વારા ન્યાયમૂર્તિ વી. રામાસ્વામી પાસેથી કામ પાછું ખેંચતી વખતે આપવામાં આવેલા નિવેદનનો પણ સંદર્ભ આપવામાં આવ્યો છે.ત્યારબાદ, તેમણે આગળ શું કાર્યવાહી કરવી તે નક્કી કરવા માટે ત્રણ ન્યાયાધીશોની બનેલી એક સમિતિની રચના કરી.એવું કહેવામાં આવે છે કે આ સમિતિનો અહેવાલ પણ જાહેર કરવામાં આવ્યો હતો.અમને ડર છે કે આ ઘટના પર કોઈ સમાંતર અથવા સામ્યતા દોરી શકાતી નથી.પ્રથમ સ્થાને, તે કેસમાં વિદ્વાન મુખ્ય ન્યાયાધીશે ન્યાયમૂર્તિ વી. રામાસ્વામી પાસેથી એકતરફી રીતે કામ પાછું ખેંચી લીધું હતું.તે તેમનો પોતાનો નિર્ણય હતો અને કદાચ જનતાને

જાણાવવા માટે કે તેઓ શું કરી રહ્યા હતા તેમણે આ નિવેદન આપ્યું હતું, જેનો સંદર્ભ શ્રી શાંતિ ભૂષણ દ્વારા આપવામાં આવ્યો છે. ફરીથી, કામ પાછું ખેંચી લીધા પછી, પરંતુ જ્યારે ત્રણ ન્યાયાધીશોના અહેવાલ અનુસાર કામ ફરીથી સોંપવું જરૂરી બન્યું, ત્યારે તેમણે યોગ્ય ભાગ્યું કે ઉપરોક્ત અહેવાલ જાહેર કરવામાં આવે. એક વાત ધ્યાનમાં રાખવી જોઈએ કે આ બંને ઘટનાઓમાં જસ્ટિસ વી. રામાસ્વામીએ આ આધાર પર ભાગ લીધો ન હતો કે બંધારણની કલમ ૧૨૪ હેઠળ જોગવાઈ મુજબ જ તેમની સામે કાર્યવાહી થઈ શકે છે.

વધુમાં, ઉપરોક્ત કથિત ઘટનાની તપાસ કરવા માટે કોઈપણ વ્યાવસાયિક અને સ્વતંત્ર તપાસ એજન્સીને નિર્દેશ આપવાનો દાવો સ્વીકારી શકાતો નથી કારણ કે અરજદાર માટે બંધારણની કલમ ૨૧૭માં જણાવ્યા મુજબ સંબંધિત અધિકારીઓનો સંપર્ક કરવાનો યોગ્ય માર્ગ હશે.

જો અરજદાર સાબિત કરી શકે કે અરજી દરમિયાન ઉલ્લેખિત કોઈપણ ન્યાયાધીશો દ્વારા કોઈ ફોજદારી ગુનો કરવામાં આવ્યો છે, તો કાયદાની જરૂરિયાતોનું પાલન કરીને કાર્યવાહી કરવા માટે સક્ષમ અધિકારી સમક્ષ યોગ્ય ફરિયાદ દાખલ કરી શકાય છે. આ અદાલતને આ મામલે આવો કોઈ નિર્દેશ આપવાની ભાગ્યે જ જરૂર છે. તેથી, અમે આ અરજીને ધ્યાનમાં લેવાનો ઇનકાર કરીએ છીએ.

આ અરજી નામંજૂર કરવામાં આવે છે.

અરજી ફગાવી દેવામાં આવી હતી.

This judgment has been translated using AI Tool - SUVAS.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.